

Παναγιώτης Μαυροειδής

Η ομιλία του πρόεδρου του ΣΥΡΙΖΑ, Α.Τσίπρα στην ετήσια διάσκεψη της Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών, δικαιολογημένα προκάλεσε έντονο ενδιαφέρον. Είναι λογικό, καθώς ήρθε στην ουσία να συμπληρώσει τις γνωστές εξαγγελίες στη ΔΕΘ, περί “άμεσης ανακούφισης”, απαντώντας στο ουσιώδες ερώτημα: Μέχρι που και με ποιους (κοινωνικούς) συμμάχους θα βαδίζει ο ΣΥΡΙΖΑ;

Έχει σημασία, να θυμίσουμε το πώς ο ίδιος ο αρχηγός του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης και πιθανότατα αυριανός πρωθυπουργός, όρισε το βασικό περιεχόμενο και τη στόχευση της συγκεκριμένης παρέμβασής του:

Είπε επί λέξει:

*“Σήμερα θα σας παρουσιάσω επιγραμματικά, ένα **συμπαγές πλαίσιο** που εμείς προτείνουμε για την τόνωση της επιχειρηματικότητας και της ιδιωτικής επένδυσης.*

Πρόκειται για αλλαγές οι οποίες δεν έχουν δημοσιονομικό κόστος, αλλά παράγουν τεράστια πολλαπλασιαστικά οφέλη σε όλη την οικονομία”.

Με αυτή την αφετηρία θα πρέπει να γίνουν οι σχετικές κρίσεις. Με αυτή την έννοια, δεν έχει νόημα να επισημάνει κανείς ότι λείπει αυτός ή ο άλλος στόχος σε σχέση με ζωτικά αιτήματα και ανάγκες των μισθωτών εργαζομένων και της θάλασσας των ανέργων. Απλούστατα, διότι η ομιλία, διεκδίκησε να απαντήσει συγκεκριμένα το ερώτημα: Ο ΣΥΡΙΖΑ και η στάση του απέναντι στο κεφάλαιο ή μιλώντας λιγότερο “ξύλινα”, απέναντι στον “επιχειρηματικό κόσμο”.

Τι περιλαμβάνει λοιπόν αυτό το “συμπαγές πλαίσιο”;

Μια προσεκτική ανάγνωσή του, μέτρο το μέτρο, παραπέμπει σε ένα κλασικό σοσιαφιλελεύθερο οικονομικό πρόγραμμα. Επιμένουμε στον χαρακτηρισμό: Δεν πρόκειται για παλαιάς κοπής ΠΑΣΟΚικό σοσιαλδημοκρατικό πρόγραμμα, αλλά για εξαγγελίες που θυμίζουν τον Τρίτο Δρόμο του Τόνι Μπλερ άντε και του πλήρως αστικά μεταλλαγμένου ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου. Η σχετική παράθεση σημείο προς σημείο, που έγινε σε σχετική ανάρτηση σε ιστότοπο αντικαπιταλιστικής ενημέρωσης ([Ο ΣΥΡΙΖΑ του '14 και το ΠΑΣΟΚ του '09: Η αποπλιστική ομοιότητα των προεκλογικών εξαγγελιών και το «μικρότερο κακό»](#)), είναι υπεραρκετή να δικαιολογήσει αυτή τη διαπίστωση.

Οι δικές μας επισημάνσεις μας αφορούν τη **γενική φιλοσοφία** του πλαισίου αυτού, τις αφετηρίες, στοχεύσεις, τα μέσα και τέλος τις κοινωνικές ταξικές αναφορές του.

Ερώτημα Πρώτο: Ποιο πρόβλημα θέλει να επιλύσει ο ΣΥΡΙΖΑ;

Είναι λογικό να ξεκινήσουμε ακριβώς έτσι. Η απάντηση εξαρτάται από το ερώτημα που έχει τεθεί και το πρόβλημα στο οποίο αναφέρεται.

Είπε στην ομιλία του ο Αλ. Τσίπρας:

“Η τετραετία των Μνημονίων έφτασε την οικονομία σε κατάσταση οριακή.

Δεν υπάρχει πια καμιά αμφιβολία ότι η πολιτική της εσωτερικής υποτίμησης έχει αποτύχει.

*Προκάλεσε καταστροφή στην **κοινωνία**, καταστολή στην πραγματική **οικονομία** και διάλυση της εσωτερικής **αγοράς**”. (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)*

Τρία είναι λοιπόν (και αδιαφοροποίητα!) τα θύματα της κρίσης: Κοινωνία, οικονομία, αγορά.

Έχει σημασία αυτή η **αφετηρία**, για το **πού και πώς απευθύνεται κοινωνικά ο ΣΥΡΙΖΑ**. Το γεγονός ότι μέσω της δημοσιονομικής προσαρμογής και της γενικότερης αντιδραστικής αναδόμησης ενός καπιταλισμού σε κρίση, επιβάλλεται πρωτίστως εργατική γενοκτονία, δεν αναδεικνύεται. Αντίθετα, οι συμψηφισμοί της “καταστροφής” υπηρετούν την εξαφάνιση του στόχου της αναίρεσης, της ανατροπής αυτής της μεγάλης κοινωνικής αντεργατικής αντεπανάστασης που έγινε στην Ελλάδα (και όχι μόνο).

Ποιες είναι αλήθεια οι **αντιθέσεις** που κινούν την ελληνική κοινωνία και ορίζουν τον καμβά των διαφορετικών επιδιώξεων τάξεων και στρωμάτων;

Εντάξει, η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ είναι γνωστό πως έχει υπερβεί την “ξύλινη” ανάλυση περί καπιταλισμού, κρίσης, αντίθεσης κεφαλαίου-εργασίας και ταξικής πάλης. Αλλά από αυτό ως το παρακάτω πράγματι υπάρχει ένα μεγάλο βήμα:

“Θα στηρίξουμε την υγιή επιχειρηματικότητα και γι’ αυτό θα συγκρουστούμε με τη διαπλοκή.

Με την ίδια αποφασιστικότητα θα σταθούμε απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς, ανομίας, λαθρεμπορίου και εκβιασμών.

θα βάλουμε την κόκκινη γραμμή της νομιμότητας ανάμεσα στην υγιή επιχειρηματικότητα και στη κρατικοδίαιτη διαπλοκή.

Και εκεί θα μετρήσουμε φίλους και εχθρούς”. (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)

Η **βασική αντίθεση** λοιπόν στην ελληνική κοινωνία κατά ΣΥΡΙΖΑ είναι τούτη: **υγιάς επιχειρηματικότητα ή κρατικοδίαιτη διαπλοκή;**

Για να το πούμε αλλιώς: με μονά οι έχοντες και κατέχοντες κερδίζουν, με ζυγά χάνουμε οι υπόλοιποι...

Υπερβολική κριτική; Ας δούμε το επόμενο ερώτημα

Ερώτημα δεύτερο: Ποια είναι η μέθοδος, ο δρόμος της επίλυσης του προβλήματος;

Ξανά ο Αλ. Τσίπρας:

*“Αυτό που έχει νόημα είναι να αναζητούμε την έξοδο από την καταστροφή **με την ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση.***

Γι’ αυτό και εμείς απευθύνουμε σε όλους τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς προσκλητήριο –το

οποίο επαναλαμβάνουμε και σήμερα- **για μια νέα κοινωνική συμφωνία για την ανόρθωση της οικονομίας**, την παραγωγική ανασυγκρότηση, την επιστροφή στην ανάπτυξη". (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)

Και παρακάτω:

"Για εμάς, ο καινοτόμος επιχειρηματίας που αναλαμβάνει κινδύνους και εκπληρώνει την κοινωνική του ευθύνη, είναι **σύμμαχος στην εθνική προσπάθεια** για την ανασυγκρότηση, την ανάπτυξη και την ανασύνταξη της χώρας" (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)

Να λοιπόν η "εθνική πρόταση" του ΣΥΡΙΖΑ: κοινωνική συναίνεση και νέα κοινωνική συμφωνία.

Τι σημαίνει αυτό; "Ο φονιάς με το θύμα αγκαλιά", όπως λέει και το τραγούδι.

"Ό γέγονε γέγονε". Οι εργαζόμενοι θα χορτάσουν με το αντίδωρο της "ανακούφισης". Από εκεί και πέρα πρέπει να αποδεχτούν τα τετελεσμένα. Με μοναδική ελπίδα την πιθανότητα, μέσω των θυσιών τους, να έρθει η "ανάπτυξη". Ωστε να πάρουν από αυτή, ένα ψιχίο, εν μέσω μιας φοβερής ανεργίας και αδυναμίας αγωνιστικής διαπραγμάτευσης με τον άλλο "εταίρο" της κοινωνικής συμφωνίας, που δεν κάθεται δίπλα στο τραπέζι αλλά πάνω στο σβέρκο.

Ερώτημα τρίτο: Που αποσκοπούν τα μέτρα "ανακούφισης" προς τους "πλέον φτωχούς";

Να η απάντηση:

"Πριν από λίγες μέρες, στη Θεσσαλονίκη, αναλύσαμε τα συγκεκριμένα και κοστολογημένα μέτρα για την ανακούφιση της κοινωνίας και την επανεκκίνηση της οικονομίας". (...)

Είναι πραγματικά οικονομικά κίνητρα για την ταχύτερη **αποκατάσταση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής** και δυναμικής, με πλήρη επίγνωση των δυσκολιών της παρούσας συγκυρίας". (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)

Τα μέτρα αυτά λοιπόν δεν έχουν ως στόχο ένα έστω πρώτο μικρό βήμα αναδιανομής προς όφελος όσων έχει ρημαχτεί η ζωή τους από όσους κατέχουν χίλιες φορές το περιττό.

Αντίθετα, είναι μέτρα ενίσχυσης της "συνοχής". Μα για ποια συνοχή μιλούν σε περίοδο καταβύθισης της εργαζόμενης πλειοψηφίας, όχι μόνο οικονομικής, αλλά και γενικά κοινωνικής στην όλη θέση της στην οικονομία και τη λεγόμενη "συντεταγμένη πολιτεία; Αν το έλεγαν "βούλωμα του στόματος", ίσως ήταν πιο τίμιο...

Ερώτημα τέταρτο: Ποια η γενική φιλοσοφία του ΣΥΡΙΖΑ για την οικονομία;

Διαβάζουμε:

"Επιδιώκουμε μια **νέα ισορροπία στις σχέσεις κράτους-αγοράς**, στο πλαίσιο των **τριών πυλώνων** της οικονομίας: του ιδιωτικού τομέα, του δημόσιου τομέα και του τομέα της κοινωνικής οικονομίας". (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)

Τίποτα περισσότερο από ένα ξεφτισμένο Μπλερισμό, που έχει ήδη σαρωθεί με την επέλαση του νεοφιλελεύθερου "μονόδρομου".

Οι εύκολες απαντήσεις στην παραπάνω αιτίαση είναι γνωστές: "Μα εσείς τι θέλετε; Όλα κρατικά; Και μάλιστα αμέσως;"

Πρόκειται για κοινές στρεψοδικίες. Το ερώτημα αφορά την **κατεύθυνση**, όχι τους ρυθμούς ή τα προσωρινά “μίγματα” που καθορίζει ο οικονομικός και πολιτικός αγώνας. Η **Αγία Τριάδα** (ομοούσια και αδιαίρετη) των μορφών οικονομίας για την οποία δήθεν ανυποψίαστα κάνει λόγο ο ΣΥΡΙΖΑ, έχει αφεντικό σήμερα. Είναι ο λεγόμενος ιδιωτικός τομέας και αν δε φοβόμαστε να μιλήσουμε με πολιτικούς όρους, είναι η αστική τάξη στην Ελλάδα. Οι άλλοι δύο δεν είναι “πυλώνες”, αλλά “κοντοκόλωνα” που παίζουν το ρόλο του θλιβερού βαστάζου και υπηρέτη.

Ερώτημα πέμπτο: Απόλυτη αποδοχή του “υπάρχοντος πλαισίου”;

Δεν είναι δικά μας λόγια. Παρακολουθείστε:

*“Θέλουμε, όμως και ένα **κράτος** που θα είναι αξιόπιστος ελεγκτικός μηχανισμός και **αποτελεσματικός αρωγός** του πραγματικού επενδυτή, του υγιούς επιχειρηματία*

*Που θα διασφαλίζει ότι ο ιδιωτικός τομέας παράγει πλούτο για να καλύψει κοινωνικές ανάγκες, **εντός του ισχύοντος δημοσιονομικού, εργασιακού και περιβαλλοντικού νομοθετικού πλαισίου**”. (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)*

Ας μη βιαστούν όσοι έχουν κάνει διδακτορικά στον ...αντισεχταρισμό και την κατατρόπωση του ...αριστερισμού. Ο Αλ. Τσίπρας δε μιλάει εδώ για αποδοχή των ορίων του καπιταλισμού ή των πολιτικών της ΕΕ. Τα κόμπλεξ περί αυτών έχουν ξεπεραστεί προ πολλού στην ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ, που της αρέσει να μην είναι “φοβική” σε “νέες προσεγγίσεις”.

Μιλάει με απόλυτη σαφήνεια, για το **συγκεκριμένο υπάρχον μνημονιακό πλαίσιο** και μάλιστα με λεπτομερή αναφορά στο δημοσιονομικό, εργασιακό και περιβαλλοντικό περιεχόμενό του!

Τι θα αλλάξει επομένως αν όχι αυτό;

Ερώτημα έκτο: Αν σήμερα λέγονται αυτά, αύριο ποια θα πράττονται;

Πάλι για την **κατεύθυνση** θα μιλήσουμε:

Διαβάζουμε:

*“Το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες αλλά και οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις, **δεν είναι τόσο η υψηλή φορολογία**, όσο η αστάθεια και η αβεβαιότητα για το φορολογικό σύστημα που ισχύει και η οποία καθιστά αδύνατο οποιοδήποτε μακροπρόθεσμο σχεδιασμό”. (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας)*

Πρόκειται για εξαιρετικά σημαντική αναφορά που δείχνει προς τα πού γλιστράνε σιγά σιγά τα πράγματα.

Στη συνέντευξη στη ΔΕΘ, όταν ρωτήθηκε ο Πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ αν θα αυξήσει τους φορολογικούς συντελεστές για τις μεγάλες επιχειρήσεις, απάντησε πως πρέπει να μείνουν ίδιοι. Δηλαδή, η προκλητική μείωση που έγινε στα μνημονιακά χρόνια, σε αντίστροφη κίνηση από τη φοροληστεία των εργαζομένων, θεωρείται δεδομένη.

Να όμως που τώρα, πριν καν τεθεί το γνωστό και πάγιο αίτημα των επιχειρήσεων για ακόμη μεγαλύτερη φοροαπαλλαγή, ο ίδιος ο αυριανός πρωθυπουργός, με δική του πρωτοβουλία, λέει στην ουσία πως υπάρχει **“πρόβλημα υψηλής φορολογίας”**, αλλά δεν είναι “τόσο μεγάλο”. Ας μη συνεχίσουμε εδώ...

Ας αφήσουμε όμως το ΣΥΡΙΖΑ στα δικά του. Ας παραβλέψουμε ακόμη τη μυστήρια όσο και ένοχη σιωπή των αριστερών τάσεων του για τα παραπάνω, εν όψει της προοπτικής διακυβέρνησης.

Εδώ που φτάσαμε όλα τα ερωτήματα είναι νόμιμα.

Μήπως λοιπόν είναι αναγκαία μια δεξιά στροφή για ένα αριστερό βήμα;

Μήπως, παρά το γεγονός ότι η παραπάνω κριτική μπορεί να θεωρηθεί βάσιμη, είναι απαραίτητη αυτή η απόλυτη γλωσσική, εννοιολογική και τελική **πολιτική προσαρμογή** της στρατηγικής του ΣΥΡΙΖΑ εντός των ορίων της κυρίαρχης αστικής πολιτικής;

Έχει διατυπωθεί με σαφήνεια η άποψη: όχι μόνο είναι **απαραίτητη** αλλά και **σοφή** η στρατηγική που λέει “ναι, θα σώσουμε τον κόσμο, **εντός των δεσμευτικών πλαισίων**, χωρίς να ανοίξει ρουθούνι, ούτε με την ΕΕ, ούτε με το ελληνικό κεφάλαιο”.

Υποτίθεται, σύμφωνα με την παραπάνω συλλογιστική, ότι έτσι απαντιέται το πρόβλημα του φόβου: Αν αφαιρεθεί από τον αντίπαλο το κινδυνολογικό επιχείρημα ότι θα κινηθούμε ασυλλόγιστα εκτός και αν επίσης διαβεβαιώσουμε και τον κοσμάκη πως δεν χρειάζεται να ζοριστεί και ιδιαίτερα ή να παλέψει, τότε όλα φαίνονται ευκολότερα. Παίρνουμε νύχτα την κυβέρνηση και μετά έχει ο θεός. Άλλωστε όλοι οι ψήφοι ίδιοι είναι, το ίδιο μετράνε...

Αυτή είναι η λογική που προβάλλεται.

Είναι σα να λέμε ότι για να γλυτώσουμε τη βροχή μπαίνουμε μέσα στη θάλασσα. Ή, για να αποφύγουμε τις σφαίρες ενός εχθρού σε υπεροπλία, καταφεύγουμε στο στρατώνα του για να προφυλαχτούμε.

Η ιστορία των κοινωνικών αγώνων, με τις λαμπρότητες και τις τραγωδίες της, περιγελά φριχτά και επώδυνα αυτές τις εγκληματικές αυταπάτες. Ακόμη περισσότερο σήμερα, που η πίτα στενεύει για τον ίδιο τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό της εποχής μας και απαιτεί τα πάντα για να μείνει ζωντανός. Περνάει δια πυρός και σιδήρου τις κοινωνίες σε όλο τον κόσμο.

Ας μη βαφτίσουμε το κρέας ψάρι...

Το θέμα της εκτίμησης του χαρακτήρα της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ, θα αποδειχτεί κομβικό για ολόκληρη την κομμουνιστική αριστερά, συμπεριλαμβανομένων των αριστερών διαφοροποιήσεων στον ίδιο το ΣΥΡΙΖΑ.

Η κριτική της αντικαπιταλιστικής αριστεράς δεν αφορά κυρίως στο χρόνο και τους ρυθμούς, αλλά στην κατεύθυνση. Ο **ΣΥΡΙΖΑ** με την **κυβερνητική του πρόταση αναφέρεται σε ορισμένα μέτρα ανάσχεσης της πιο ακραίας φτώχειας, χωρίς να ανατραπούν οι «δεσμεύσεις της χώρας»**. Ουσιαστικά χωρίς κατάργηση του μνημονίου και καταγγελία των αποικιοκρατικών δανειακών συμβάσεων, με σεβασμό στο Σύμφωνο Σταθερότητας, τις συνθήκες της ΕΕ και τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς. Οι εξαγγελίες του χωνεύονται εύκολα από την αστική τάξη και δεν αποτελούν αιτήματα - κρίκους που ανοίγουν το δρόμο σε γενικότερες συγκρούσεις.

Η πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να απορριφθεί από τα αριστερά, αγωνιστικά, ενωτικά, προωθητικά.

Όχι επειδή δεν είναι “αρκούντως αριστερή” και ικανή για τα “μεγάλα και τα πολλά”. Αλλά, διότι δεν είναι στοιχειωδώς αριστερή, ώστε να μπορεί να συμβάλλει στη σκληρή μάχη για τα “μικρά και τα μεγάλα”, σε μια προετοιμασμένη σύγκρουση με το κεφάλαιο και τις ιμπεριαλιστικές δεσμεύσεις που έχουν γονατίσει την εργαζόμενη πλειοψηφία στην Ελλάδα.

Η στρατηγική του διαμορφώνεται σε σοσιαλδημοκρατική κατεύθυνση, η οποία στην εποχή μας και με δεδομένη την αποδοχή του συστημικού πλαισίου τείνει σε σοσιαφιλελεύθερη. Χωρίς να αποτελεί «κόμμα της αστικής τάξης», **έχει πλέον διαβεί τον Ρουβίκωνα, η συστημική του ένταξη είναι κατασταλαγμένη.**

Η στάση αυτή θα δοκιμάσει και θα κρίνει στρατηγικά όλες τις αριστερές και κομμουνιστικές δυνάμεις στην Ελλάδα.

Φυσικά υπάρχει και ο δρόμος της “κριτικής στήριξης” του ΣΥΡΙΖΑ. Να αποφύγει δηλαδή κανείς το ερώτημα της ουσίας, δηλαδή της “στήριξης ή όχι” και να κοροϊδευτεί με το ψευδοδίλημμα της “κριτικής στήριξης ή ταύτισης”, που απαντιέται πάντα σχετικά εύκολα.

Αν επιλεγεί αυτή η στάση, υπάρχουν τα επιχειρήματα. Προς τα δεξιά θα λέγεται “ανάγκη εθνικής επιβίωσης και βλέπουμε”. Προς τα αριστερά, αρκεί να επιστρατευτούν λίγα τσιτάτα περί “εργατικής κυβέρνησης” και “ενιαίου μετώπου”. Δε θα είναι η πρώτη φορά, Όπως πάντα, τα κρέας μπορεί να βαφτίζεται ψάρι, για να βολεύονται οι συνειδήσεις. Ο λογαριασμός έρχεται αργότερα.

Είναι πραγματικά εντυπωσιακό το πόσο η διαχειριστική αριστερά υποτιμούσε πάντα την έμπειρη ελληνική και ευρωπαϊκή αστική τάξη. Τώρα φαίνεται να ξεχνά ότι υπάρχει και η φασιστική δεξιά που περιμένει τη δική της σειρά, μετά από ένα ευτελισμό της έννοιας της αριστεράς και της αριστερής πολιτικής. Αυτός ο δρόμος δεν πρέπει να μείνει ανοιχτός.

aristeroblog.wordpress.com